

Baggrundsnotat til kapitel III: analyse af arv, fordeling og arbejdsudbud

Notatet beskriver data, metode og resultater bag analyserne i arvekapitlet i kapitel III i *Dansk Økonomi, forår 2024*.

1 Data	2
1.1 Data til arbejdsudbudsanalysen.....	3
2 Opgørelse af arv	5
2.1 Opgørelse af arv.....	5
2.2 Usikkerhed forbundet med opgørelsen.....	8
3 Beregning af Gini-koefficienter	11
3.1 Gini-koefficienten.....	12
3.2 Definition af grupper og analysepopulation.....	12
3.3 Resultater fra giniberegninger	13
3.3.1 Formuefordeling	13
3.3.2 Indkomstfordeling	13
4 Beregning af arbejdsudbudseffekter	14
4.1 Kontrolgruppe.....	15
4.2 DID-design	15
4.2.1 Callaway og Sant'Anna (2021)	15
4.2.2 Sammenvægtning af effekter.....	17
4.3 Antagelser om parallelle trends og forventningseffekter	17
4.4 Beregning af marginale effekter.....	18
4.5 Regneeksempel ved ændring i arv på 1 mia. kr.....	19
4.5.1 Justeret effekt.....	20
5 Resultater fra arbejdsudbudsanalysen	22
5.1 Effekter på timeløn	22
5.2 Følsomhedsanalyser	23
Bilag	26
A Resultater	26

1 Data

Til analyserne i kapitel III i *Dansk Økonomi, forår 2024* er anvendt registerdata fra Danmarks Statistik.

I de deskriptive beregninger af arvens konsekvenser for blandt andet fordeling i afsnit 3, er det som udgangspunkt data fra 2021-22, da der foreligger data for unoterede aktier for denne periode. I arbejdsudbudsanalysen i afsnit III.5 anvendes data fra 2010-22, da det er nødvendigt med en længere dataperiode til estimationerne, selvom der ikke er data for unoterede aktier før 2020.

Data for den enkeltes persons modtagne arv er centralt for beskrivelser og analyser i kapitlet, men sådanne data er ikke tilgængelige i Danmark. Arven beregnes derfor ud fra formuedata, hvilket er beskrevet senere. Beregninger af arven anvender blandt andet data fra befolkningsregisteret, dødsårsagsregistre og formueregistre, jf. tabel 1.

TABEL 1 DATAKILDER ANVENDT I ANALYSER AF FORDELING OG ARBEJDSUDBUD

Tabellen beskriver de registre, der er anvendt i kapitlet samt hvilke oplysninger, der er hentet fra hver af disse registre.

Register	Forkortelse	Beskrivelse
Befolkningsregisteret	BEF	Familietilknytning, civilstatus, børn, bopæl, alder og køn hentes fra befolkningsregisteret
Indkomstregistret	IND	Disponibel indkomst, erhvervsindkomst, lønindkomst og personlige indkomst hentes fra indkomstregistret. I beregningen af gini-koefficienter hentes derudover yderligere data om den grønne check samt om hvorvidt personer er fuldt skattepligtige i Danmark fra dette register.
Beskæftigelse for lønmodtagere	BFL	Årlige arbejdstimer hentes fra registret for beskæftigelse for lønmodtagere.
Uddannelsesregister	UDDA	Højeste færdiggjorte uddannelse hentes fra uddannelsesregistret.
Integrerede Database for Arbejdsmarkedsforskning (personer)	IDAP	Jobtype, samt timeløn i det primære job hentes fra dette register.
Formueregister	FORMPERS	Nettoformue, reale aktiver, finansielle aktiver, gæld og pensioner hentes fra formueregistret. Registret findes udelukkende for 2014 og frem. Fra 2020 og frem indeholder registret også bl.a. unoterede aktier.
Døde i Danmark	DOD	Registret indeholder oplysninger om alle dødsfald i Danmark.
Dødsårsagsregistret	DODSAARS	Afdødes dødsårsag hentes fra dette register.
Indkomster og Formuer	IN	Skatteoplysninger om hvorvidt et dødsbo er skiftet, uskiftet eller udlagt.

1.1 Data til arbejdsudbudsanalysen

Dette afsnit forklarer mere specifikt, hvilke data, der er anvendt i analysen af arbejdsudbud.

I analysen om arvets betydning for arbejdsudbuddet anvendes data for perioden 2010-22. Der opgøres en arv på individniveau for årene 2015-21, jf. nedenfor. Arvingerne kobles herefter til en række andre registre, sådan at der er data for formue, indkomst, alder, køn, bopæl, uddannelse osv. I effektanalysen fokuseres udelukkende på børn, der arver efter deres forældre.

Herefter afgrænses dataene til:

- Personer i den arbejdsdygtige alder, der er mellem 30 og 66 år, når de modtager arven.
- Der skal være observationer for arvinger i alle år mellem 2012 og 2021. Det vil sige, at personer der er tilflyttere, fraflyttere, eller dør i analyseperioden fjernes.
- Arvetidspunktet defineres til det første år, personen modtager arv, hvis en person modtager mere end en arv.

Dette giver lidt mere 1,9 mio. observationer i data svarende til lidt mere end 195.000 personer, der modtager arv efter deres forældre i analyseperioden. Såfremt en person arver to gange i analyseperioden sættes arvetidspunktet til det første år, personen modtager arv.

I tabel 2 er der nedenfor vist diverse deskriptive for de personer, der indgår i analysen. De deskriptive er vist i 2015 priser, som er det år de første personer modtager arven. Tallene svarer ikke til en gennemsnitsarven på 400.000 kr. for personer der mister deres sidste forældre, som er vist i rapporten. Dette skyldes, at der i analysepopulationen er betinget på at personerne skal modtage en arv for, at de kan indgå i analysen. Gennemsnitsarven i analysen er ca. 570.000 kr. i 2015 priser.

TABEL 2 ANALYSEPOPULATIONEN

Tabellen beskriver de registre, der er anvendt i kapitlet samt hvilke oplysninger, der er hentet fra hver af disse registre.

År	Antal arvinger	Gennemsnitsarv (kr.)
2015	24.300	525.000
2016	25.400	573.800
2017	26.400	551.500
2018	28.100	567.300
2019	28.500	571.200
2020	30.300	569.200
2021	32.900	599.200
I alt	195.800	567.000

Amm: Tabellen viser antallet af børn der arver i det enkelte og som indgår i analysen. Den gennemsnitlige modtagne arv er beregnet for hver gruppe og er i faste 2015 priser.

I analyserne i kapitlet af arvens betydning for arbejdsudbuddet udarbejdes analysen på lønindkomst, beskæftigelse og det årlige antal arbejdstimer for lønmodtagere. I tabel 3 er redegjort for datagrundlaget bag opgørelsen af hver af disse variable.

TABEL 3 LØNINDKOMST, BESKÆFTIGELSE OG ARBEJDTIMER

I analysen anvendes Danmarks Statistiks opgørelser af lønindkomst, arbejdstimer og beskæftigelse for lønmodtagere.

Variabel	Register	Beskrivelse
Lønindkomst	IND	Årlig skattepligtig løn inkl. frynsegoder, skattefri løn, jubilæums- og fratrædelses-godtgørelser samt værdi af aktieoptionen
Arbejdstimer	BFL	De årlige antal arbejdstimer fundet ved at summere antallet af betalte løntimer på en lønmodtagers job. Variablen tager udgangspunkt i timer indberettet til skat. Danmarks statistik imputerer timer, når der ikke forelægger oplysninger. ^{A)}
Beskæftigelse	BFL	Defineres ud fra Danmarks Statistiks opgørelse af de årlige arbejdstimer for lønmodtagere. Såfremt de årlige arbejdstimer mere er ned 10 timer sættes personen til at være beskæftiget det pågældende år og omvendt.

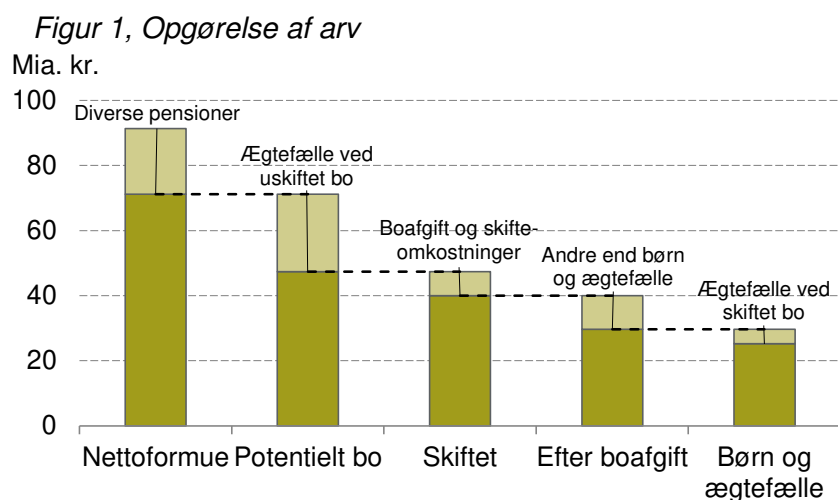
A) [HTTPS://WWW.DST.DK/DA/STATISTIK/DOKUMENTATION/TIMES/BESKAEFTIGELSE-FOR-LOENMODTAGERE/AJO-LOENTIMER](https://www.dst.dk/da/statistik/dokumentation/times/beskaeftigelse-for-loenmodtagere/ajo-loentimer)

2 Opgørelse af arv

I det følgende beskrives først, hvordan arv opgøres i kapitlets analyser. Herefter redegøres for usikkerheder i opgørelsen af arven.

2.1 Opgørelse af arv

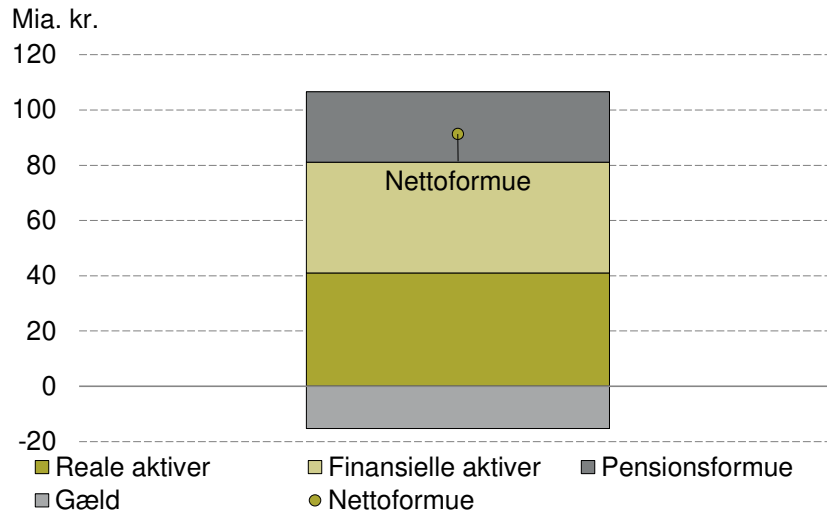
Når arv beregnes på individniveau, tages udgangspunkt i afdødes nettoformue ultimo året, før personen dør. Denne formue overføres herefter til potentielle arvinger efter diverse justeringer, jf. figur 1.

Samlede nettoformue

Der tages som nævnt udgangspunkt i afdødes formue ultimo året, før en person dør. Boets størrelse opgøres på baggrund af Danmarks statistik formueregistre. I kapitlets analyser tages udgangspunkt i nettoformuen, som opgøres af reale aktiver (herunder boligformue), finansielle formuekomponenter, pensionsformue fratrukket prioritetsgæld, gæld til private og offentlige. Den samlede nettoformue udgjorde knap 90 mia. kr. i 2021, jf. figur 2.

Figur 2, afdødes nettoformue

Diverse pensioner

Ikke udbetalte pensioner i form af livrenter, ATP, tjenestemandspensioner og enkelte kapitalpensioner, der som udgangspunkt ikke kan videregives til afdødes arvinger, trækkes herefter fra nettoformuen.¹ De samlede pensioner, der trækkes fra afdødes formue i 2021 udgør ca. 20 mia. kr. i Figur 3 er vist sammensætningen af afdødes pensionsformue i 2021. Det fremgår, at livsrenter (herunder også ATP), udgør den langt størstedel af pensionerne.

Figur 3, pensionsformue

Skiftet og uskiftet bo

Når samlede arv, der kan videreføres er opgjort for hvert enkelt afdød, skal det potentielle bo deles ud til afdødes efterladte. For mange af disse boer vil der være et testamente,

¹ For yderligere information omkring data anvendt for pensionsformuerne henvises til <https://www.dst.dk/Site/Dst/SingleFiles/GetArchiveFile.aspx?fi=8964241959&fo=0&ext=finans>

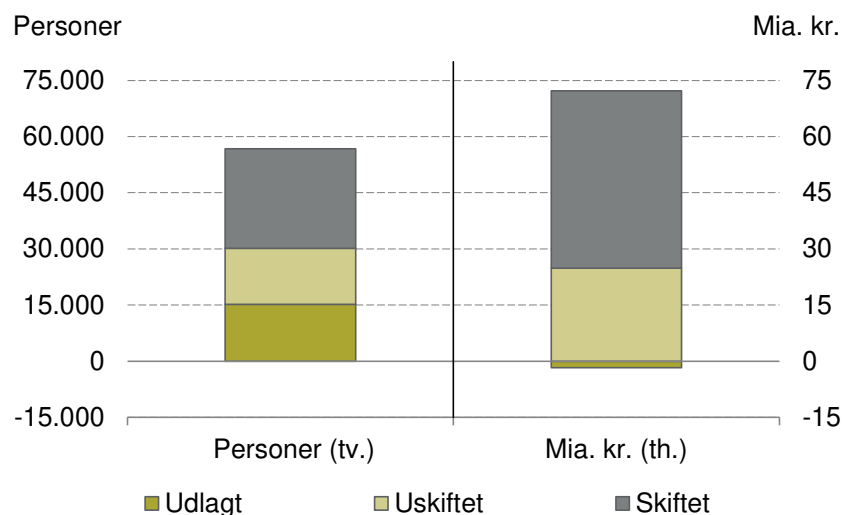
der dikterer fordelingen af arv. Der er dog ikke tilgængelige informationer om, hvorvidt der forelægges et testamente på det enkelte bo.

Der findes dog skatteoplysninger for afdøde, som beskriver om boet er skiftet, uskiftet eller udlagt. Når boet er uskiftet, så har ægtefællen overtaget arven, mens der ikke er arvinger, når boet er udlagt. Det er dog i tilfælde, hvor boet er skiftet, at børn kan arve og også her der er usikkerheder omkring andre potentielle arvinger.

Nettoformuen (ekskl. diverse pensioner) er fordelt mellem uskiftede, skiftede og udlagt boer, jf. figur 4. Den venstre sølje i figuren viser antallet af afdøde der sidder i hhv. skiftet, uskiftet og udlagt bo. Det ses, at omkring 15.000 af de afdøde er et udlagt bo ligesom 15.000 personer har et uskiftet bo, mens boet for ca. 27.000 af de afdøde skifter.

Den højre sølje viser beløbet for hver af de to grupper. Her ses det, at godt 45 mia. kr. overføres igennem skiftede boer, mens ca. 25 mia. kr. overføres til afdødes ægtefælle/partner gennem et uskiftet bo.

Figur 4, Udlagt, uskiftet og skiftet bo.

Boafgift og skifteomkostninger

Når boet skifter betales en boafgift, der som udgangspunkt udgør 15 pct. for beløb, der overstiger et bundfradrag på 333.100 kr. (2024-priser). Bundfradraget kan være dobbelt så stort, hvis afdøde sad i et uskiftet bo. I beregningen af boafgiften er det dog ikke muligt at tage højde for at bundfradraget i nogle tilfælde kan være dobbelt så stort, jf. nedenfor. Derfor vil den beregnede boafgift ofte bliver overvurderet.

Desuden trækkes en fast omkostning på 50.000 kr. fra hvert enkelt bo som et skøn over de omkostninger, der måtte være forbundet med bisættelse og skifte af boet. Den beregnede boafgift udgør godt 6 mia. kr. mens de skønnede skifteomkostninger udgør godt 1 mia. kr. i alt. Dette efterlader i alt 40 mia. kr., der overføres i et skiftet bo.

Fordeling af arv

De skiftede boer fordeles i opgørelsen efter arveloven, hvor halvdelen af boet tilfalder ægtefællen og den anden halvdel deles ligeligt mellem børnene. I tilfælde hvor der ikke er nogen ægtefælle tilfalder hele arven børnene og omvendt. I de tilfælde, hvor afdøde hverken efterlader sig en ægtefælle eller børn kan de potentielle arvinger ikke identificeres og denne arv medregnes ikke analysen. Dette svarer til omkring 10 mia. kr.

I praksis vil der formentlig være andre arvinger end blot ægtefællen og børnene som vil være begunstiget i et testamente. Opgørelsen beregner derfor også udelukkende den arv, der tilfalder børn og ægtefæller og som udgangspunkt er det den arv, der tilfalder børnene, der er af interesse gennem kapitlet.

Dette betyder, at ifølge opgørelsen anvendt i kapitlet videreføres 25 mia. kr. som arv til børn til afdøde i 2021, mens 5 mia. kr. overføres til ægtefæller i skiftet bo.

Metoden kræver en række antagelser, som kan give bias i skønnet for den gennemsnitlige arv. De potentielle bias i opgørelsen er vist i efterfølgende afsnit. Her indikeres også den retning, de enkelte fejlkilder vil trække arveskønnet. Det vurderes for eksempel, at antagelser om den konkrete fordeling af arven trækker i retning af den gennemsnitlige arv er lavere end skønnet, mens de konkrete forudsætninger i opgørelsen af formuen både kan trække i opadgående og nedgående retning.

2.2 Usikkerhed forbundet med opgørelsen

Der er en række usikkerheder forbundet med opgørelsen af arv skitseret i tabel 4.

Nedenfor er usikkerhederne fra tabel 4 uddybet.

TABEL 4 KILDER TIL USIKKERHED I OPGØRELSEN AF MODTAGEN ARV

Tabellen skitserer de fejlkilder, der er forbundet med opgørelsen af den samlede arvs størrelse og fejlkilder forbundet med den individuelle modtagne arv. Der er fejlkilder, der trækker i hver sin retning, og det er derfor ikke klart, hvorvidt det er et over- eller underkantsskøn, der beregnes for den enkelte arving.

Kilde	Beskrivelse
Arven kan være et underkantsskøn	
Manglende kontanter og værdi af indbo	Der foreligger ikke oplysninger på værdien af afdødes indbo og kontantbeholdning.
En del af livsrente- og tjenestemandspension videregives	En del af livsrente- og tjenestemandspensionen vil kunne videregives. Dette gælder særligt for personer, der dør før folkepensionsalderen.
Beregning af gennemsnitlig boafgift	I beregningen af arveafgiften kan der ikke tages højde for, at en del af boerne allerede er skiftet, hvorfor arveafgiften reduceres, da bundfradraget i afgiften fordobles.
... men også et overkantsskøn	
Dødsboskat indregnes ikke	Der tages ikke højde for dødsboskatten af to grunde. Dels fordi der tages udgangspunkt i formuen året før, så indtjeningen i dødsåret pr. definition ikke indgår. Dels er der ikke data for dødsboskatten på individniveau.
Mangler udgifter i forbindelse med boligsalg	Danmarks Statistik oplyser i dokumentationen, at deres opgørelse af boligformuen er overvurderet. Dette skyldes blandt andet, at denne opgøres til markedsværdi, hvor der ikke tages højde for de omkostninger der vil være forbundet med realisere formue som f.eks. tinglysning og ejendomsmægler.
Op/nedsparing året før dødstidspunktet	Boet opgøres året før dødsåret, hvorfor der ikke tages højde for den op/nedsparing der har været i dødsåret. De fleste personer formodes at nedspare op til deres dødstidspunkt.
Fordeling af boet efter arveloven	Der er ingen data for fordelingen af arven, hvorfor den fordeles efter arvelovens regler, hvor børn og ægtefælle som udgangspunkt modtager alt arv. I praksis vil der også være andre arvinger, hvorfor dette trækker i retning af, at arven til børn overvurderes.
Andre usikkerheder	
Omkostninger ved boopgørelse og bisættelse	Omkostninger ved forbindelse med begravelse og skifte, der betales af boet observeres ikke. Der skønnes i stedet over disse.
Afdødes børn født før 1960	Der er mangelfulde data for afdødes børn, hvis børnene er født før 1960, mens der ikke er data for afdødes børn født før 1950.

Anm.: Tabellen skitserer fejlkilder forbundet med opgørelsen af arv.

Selvom metoden er påvirket af ovenstående fejlkilder er metoden anvendt i de fleste andre analyser af arv i Danmark. Nedenfor er i detaljer beskrevet, hvordan beregningen er foretaget, samt hvorfor fejlkilderne opstår og hvor kritiske disse er.

Manglende kontanter og indbo

Det er ikke muligt at observere afdødes kontantbeholdning og værdien af afdødes indbo. Dette trækker i retning af, at skønnet for arven er et underkantsskøn.

En del af livsrente- og tjenestemandspension kan videregives

Størstedelen af pensionsformuen er livsvarig pension og tjenestemandspension, som trækkes fra nettoformuen, når det potentielle bo beregnes, jf. Figur 3.

Der er dog ofte indarbejdet i de livsvarige pensionsordninger, at der kan betales et engangsbeløb til efterladte ved dødsfald. Det gælder særligt, hvis personen dør før pensionsalderen, og dermed ikke har haft gavn af pensionsordningen, men der kan også laves ordninger, hvor en efterladt ægtefælle/samlever eller børn får et engangsbeløb, selvom afdøde blev ældre end pensionsalderen.

Der vil også være udbetalinger til efterladte fra ATP-ordningen ved dødsfald i nogle tilfælde. Størrelsen af udbetalingerne og modtagerkredsen afhænger af, om indbetalingerne til ATP-ordningen er foretaget før eller efter 2002 og dødstidspunktet. Afdødes ægtefælle og børn under 21 år modtager en engangsudbetaling fra ATP, hvis personen senest dør 4 år efter folkepensionsalderen.

Ligeledes for tjenestemandspensioner, kan tjenestemænd være omfattet af en gruppelivsordning, hvorfra der udbetales en forsikringssum ved dødsfald til nærmeste pårørende.

I beregningen af arv indgår ratepension og aldersopsparing. Reglerne for, hvordan pensionen fordeles er imidlertid også anderledes end for resten af boet. Da det her er "nærmeste pårørende" der arver hele boet, som udgangspunkt er dette ægtefællen og herefter børn, dette er der dog taget højde for i beregningen.²

Beregning af gennemsnitlig boafgift

I Danmark betaler boet afgiften ved et skifte på 15 pct. af den del af arveladningen, der overstiger et bundfradrag på 333.100 kr. (2024-priser). Hvis boet er uskiftet betales der dog ikke boafgift. Såfremt afdøde allerede sad i uskiftet bo, eksempelvis hvis personens ægtefælle allerede er død, vil der være et dobbelt bundfradrag. Det vil sige at bundfradraget er 666.200 kr. Det er dog ikke muligt at observere i data, hvorvidt afdøde sidder i et uskiftet bo. Derfor kan der ikke tages højde for dobbelt bundfradrag, hvilket isoleret set vil trække i retning af et underkantsskøn af arveladningen. For personer der ikke er ægtefæller og børn betales yderligere en tillægsafgift på 25 pct. efter boafgiften er betalt.

Mangler udgifter i forbindelse med boligsalg

Reale aktiver udgør en stor del af den efterladte nettoformue og består i høj grad af fast ejendom. Her bygger værdien på de offentlige vurderinger reguleret for den observerede difference mellem vurderingen og de faktiske salgspriser for pågældende boligtype. DST peger selv på, at opgørelsen af markedsværdien for boliger normalt vil være overvurderet. Da den beregnede markedsværdi ikke tager højde for, at en sælger

² For pensionsopsparinger oprettet efter 2008 er samlever, som har boet sammen med afdøde i mindst 2 år bedre stillet end børn.

normalt ikke kan få udbetalt hele værdien, idet der kommer ejendomsmæglersalær, tinglysningsafgift mv. oveni. Dette vil isoleret set trække i retning af et overkantsskøn af den modtagne arv.

Op/nedsparing i løbet af dødsåret

Der findes ikke registreringer på størrelsen af afdødes bo. Det er derfor nødvendigt at skønne over denne på baggrund af oplysninger fra formue- og gældsregistre. Det antages, at boet svarer til afdødes nettoformue målt året inden dødsåret fratrukket den del af pensionsformuen, der ikke kan videregives som arv. En ulempe ved denne metode er, at den ikke fanger yderligere op/nedsparing, der har været i dødsåret.

Fordeling af boet efter arveloven

Det er ikke muligt at observere, hvorvidt der foreligger et testamente for boet. Dog er det muligt at observere, hvorvidt boet er skiftet, udlagt eller uskiftet. Formuen fordeles derfor efter arveloven. Det betyder, at hvis boet er uskiftet tilfalder hele arven ægtefællen. Er boet skiftet tilfalder halvdelen af arven ægtefællen og den resterende halvdel fordeles ligeligt mellem børn. Er der ingen ægtefælle fordeles hele boet ligeligt mellem børnene. Efterlader afdøde hverken en ægtefælle/registreret partner eller børn bortfalder arven. Opgørelsen tager således ikke højde for den arv, der potentielt tilfalder søskende, niecer/nevøer eller andre pårørende, da der skønnes for stor usikkerhed omkring fordelingen her.

Omkostninger ved boopgørelse og bisættelse

Der vil ofte være omkostninger forbundet med et boskifte, herunder advokatombkostninger og begravelsesomkostninger, hvilket ikke kan observeres. Der laves derfor en mekanisk beregning, der antager at der ved hvert bo, der skifter er forbundet omkostninger for 50.000 kr. der trækkes fra boet.

Afdødes børn født før 1960

For nogle personer født før 1960, er det ikke muligt at identificere personens forældre og for personer født før 1950 er det stort set ingen af personerne, hvor det er muligt at identificere forældrene. Det vil derfor være store målefejl forbundet med personer, der modtager arv sent i livet.

3 Beregning af Gini-koefficienter

I kapitlet beregnes Gini-koefficienter for at belyse arvets betydning for både indkomst- og formuefordelingen. Nedenfor redegøres for analysepopulationen bag hhv. formue- og indkomstfordelingen samt den anvendte formue- og indkomstvariabel. Beregningerne foretages på formuer og indkomst i 2022 og den beregnede arv fra personer, der dør i 2021. Det antages således, at personer først modtager arven, året efter de har mistet deres forælder.

3.1 Gini-koefficienten

Gini-koefficienten er et hyppigt anvendt mål for ulighed. Ofte angives Gini-koefficienten som en procentsats og vil dermed ligge mellem 0 og 100. 0 svarer til en situation, hvor alle har præcis samme indkomst, mens 100 svarer til en situation, hvor en enkelt person modtager al indkomsten/formuen i økonomien. Tallet angiver således, hvor stor afvigelsen er i forhold til en helt lige i fordeling.

Gini-koefficienten anvendes ofte til at belyse uligheden i indkomstfordelingen, men kan også beskrive uligheden i andre fordelinger som eksempelvis formuefordelingen. Omend man skal være varsom med fortolkningen af Gini-koefficienten og ændringer i denne, når der findes negative nettoformuer, jf. OECD (2015).

Der tages i beregningen af Gini-koefficienten på indkomster hensyn til, at der er stordriftsfordele forbundet med at bo flere i en husstand, idet en række udgifter slet ikke eller kun delvis afhænger af antallet af personer i husstanden. For at gøre indkomsterne og dermed forbrugsmulighederne sammenlignelige på tværs af familier med forskellig størrelse korrigeres hver families indkomst med en såkaldt ækvivaleringsfaktor. Hver person i en familie optræder i beregningerne med en indkomst, der svarer til familiens samlede indkomst af den givne type divideret med ækvivaleringsfaktoren, der beregnes som $(\text{antal familiemedlemmer}) \cdot 0,6$.

3.2 Definition af grupper og analysepopulation

Der anvendes forskellige populationer til hhv. formue og indkomstfordelingen:

Analysepopulation, indkomst

Her tages udgangspunkt i familier som afgrænses til:

- alle voksne bor i Danmark både primo og ultimo året
- alle voksne er fuldt skattepligtige i Danmark i analyseåret
- familiens beregnede disponible indkomst er forskellig fra 0 og ikke lig den grønne check
- familien består ikke af et udeboende barn under 18 år.

Familierne i opgørelsen er de såkaldte E-familier, som Danmarks Statistik definerer. Personerne i en E-familie bor på samme adresse, og en E-familie består af en enlig eller et par med eller uden børn. Hjemmeboende børn regnes med til deres forældres familier, hvis de opfylder følgende en række krav. Hvis ikke kravene er opfyldt, udgør det hjemmeboende barn sin egen E-familie.

Analysepopulation, formue

I beregninger af formuefordelingen tages alene udgangspunkt i den voksne befolkning. Der ses bort fra hjemmeboende børns formue og gæld ved beregningen af personens

samlede formue.³ I modsætning til indkomsterne ækvivaleres formuerne ikke. Det skyldes, at en del af formuen vil primært være beregnet til at forbruges efter pensionstidspunktet, hvor familiesammensætningen ofte vil være ændret (børnene vil f.eks. være flyttet hjemmefra). Det giver derfor generelt ikke mening at anvende den samme ækvivaleringsfaktor, som bruges til ækvivalering af indkomsterne.

3.3 Resultater fra giniberegninger

I kapitlet er vist giniberegninger for både formue- og indkomstfordelingen med og uden arv i 2022 og resultaterne vises også nedenfor.

3.3.1 Formuefordeling

Der beregnes først en Gini-koefficient på alle formuerne i 2022, som viser en formueulighed på 75,8. Der laves samme beregning på alle formuer, hvor den imputerede arv er trækket fra formuerne. Denne beregning viser en formueulighed på 75,9. Til sidst følger en beregning, hvor den imputerede boafgift er fratrukket personernes formue. Denne beregning viser en formueulighed på 75,8. Beregningerne foretages også for personer fra 40-65 år, og denne beregning viser også at arv reducerer formueuligheden.

TABEL 5 GINI BEREGNET PÅ FORMUER

	Alle	40-65 årige
Gini	75,828	67,178
Gini uden arv	75,945	67,304
Gini uden boafgift	75,826	67,175

Anm.: Tabellen viser formueuligheden. I første kolonne er den beregnet for personer mellem 18-75 år i 2022, mens anden kolonne viser formueuligheden for 40-65 årige. Fordelingen beregnes for nettoformuerne i 2022 samt disse nettoformuer fratrukket den imputerede arveladning for hvert enkelt person. Sidste række indeholder et tjek, hvor den boafgift hvert enkel person skønnes at have betalt fratrækkes.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af registerdata.

3.3.2 Indkomstfordeling

Der beregnes en Gini-koefficienten på alle indkomster i 2022, hvor den imputerede arv er lagt oveni. Her ses det at arv øger indkomstuligheden med 0,8 pct.point målt ved Gini-koefficienten. Til sidst følger en beregning, hvor den imputerede boafgift er trykket fra personernes formue. Denne viser, at boafgiften mindsker indkomstuligheden målt ved Gini-koefficienten.

³ Alternativt kunne man beregne formue og gæld på familieniveau i stedet for at benytte personernes individuelle formue og gæld.

TABEL 6 GINI BEREGNET PÅ INDKOMSTER

	Alle	40-65 årige
Gini	30,81	30,69
Gini uden arv	30,07	29,75
Gini uden boafgift	30,95	30,87

Anm.: Tabellen viser indkomstuligheden beregnet for alle personer i 2022 i første kolonne. Anden kolonne viser indkomstfordelingen beregnet for 40-65 årige, hvilket er i det aldersspænd personer typisk modtager arv.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af registerdata.

4 Beregning af arbejdsudbudseffekter

Estimationsmetoden, der anvendes i analyserne i afsnit III.5 i *Dansk Økonomi, forår 2024*, er af typen *difference-in-differences (DID)*. Metoden estimerer effekten af at modtage en arv på lønindkomst eller andre effektmål. Metoden sammenligner grundlæggende lønindkomsten (eller et andet effektmål) for to grupper af personer. Den ene gruppe består af personer, der modtager arv i et givet år, mens sammenligningsgruppen består af personer, der arver mellem et og seks år senere. For eksempel består sammenligningsgruppen for personer, der arver i 2015, af personer, der arver i perioden 2016-21.

Identifikation af effekten af arv afhænger af, at det inden for en kortere årrække er tilfældigt, hvornår en person modtager arv, når der er taget hensyn til relevante baggrundskarakteristika såsom fødselsår. Hvis udviklingen i effektmålet op til arvtidspunktet forløber parallelt for begge grupper, styrker dette antagelsen om deres sammenlignelighed. Derudover antages det, at arvingerne ikke har forudgående kendskab til hvornår arven modtages, således at deres adfærd ikke ændres før arven modtages.

Analysen anvender en estimationsstrategi fra en række nyere forskningsartikler, der beskæftiger sig med *difference-in-differences*-estimationsstrategier til situationer, hvor *treatment* sker på forskellige tidspunkter. Konkret anvendes en estimator foreslået af Callaway og Sant'Anna (2021). Her estimeres effekten af arv på arvingers arbejdsudbud i to trin. Ved at benytte en sådan aggregering undgås nogle af problematikkerne ved det traditionelle *DiD-design* beskrevet i Goodman-Bacon (2021) uddybet senere.

I første trin estimeres effekten af arv for hver arvekohorte på i hvert år. Eksempelvis estimeres effekten af arv for samtlige personer, der arver i 2015 på personernes arbejdsudbud i hvert år fra 2015 til 2020. Dermed opnås helt specifikke *treatment* effekter for hver arvekohorte og hvert mulige arveår. I andet trin vægtes de estimerede effekter for alle arvekohorter og år fra første trin sammen til en gennemsnitligt effekt på tværs af år og tid.

I det følgende er først redegjort mere detaljeret for valg af kontrolgruppen, dernæst for analysedesignet anvendt samt de antagelser der ligger bag.

4.1 Kontrolgruppe

Formålet med analysen er at vurdere, hvordan en person, der modtager arv, havde reageret sammenlignet med en situation, hvor personen ikke modtog denne arv. Dette kontrafaktiske scenarie kan i sagens natur ikke observeres. Det kræves i stedet, at der sammenlignes med en kontrolperson, der ikke modtager arv. Det er forudsætningen, at kontrolpersonen ville reagere på modtagelsen af arv ligesom en person der modtager arv, og kontrolgruppen skal derfor ligne treatmentgruppen på nær at de *ikke* modtager arv.

I analysen anvendes personer, der modtager en arv af gennemsnitlig samme størrelse nogle år senere, som kontrolgruppe. Denne afgrænsning kan gøre kontrolgruppen mere sammenlignelige med behandlingsgruppen, da modtagelse af arv anvendes som en proxy for andre, uobserverede forskelle i lønindkomst og ændringer i lønindkomst. Det kræver dog en antagelse om, at kontrolpersonerne ikke ændrer beskæftigelse, arbejdstid og dermed lønindkomst i forventning om, at de indenfor få år modtager en arv. Samtidig vil denne afgrænsning reducere størrelsen af kontrolgruppen og dermed potentielt øge usikkerheden af de estimerede effekter. Senere i baggrundsnotatet er vist følsomhedsberegninger, hvor andre kontrolgrupper er anvendt.

4.2 DID-design

Den traditionelle måde at lave en difference-in-difference analyse på har været at anvende en two-way-fixed effect model (TWFE), hvor effektvariablen sammenholdes på tværs af to grupper (personer der arver og en kontrolgruppe) og to eller flere tidspunkter. Dette er eksempelvis tilfældet i Druedahl og Martinello (2022)⁴, hvor de anvender denne tilgang til at se på formueudviklingen efter modtaget arv. I Druedahl og Martinello (2022), definerer de ligningen:

$$y_{i,t} = \gamma_{<-5} \mathbf{1}[t - g < -5] + \sum_{n=-5}^{-2} \gamma_n^{pre} \mathbf{1}[t - g = n] + \sum_{n=0}^6 \gamma_n^{post} \mathbf{1}[t - g = n] + \Delta_{i,t} + \Psi_i + \epsilon_{i,t}$$

Hvor $y_{i,t}$ er effektvariablen for individ i , i år t . γ_n^{pre} og γ_n^{post} er effekten af at modtage arv før og efter den er modtaget, svarende til en gennemsnitlig effekt på et givent tidspunkt efter arven er modtaget. Effekten specificeres på tidspunkt n som er defineret som år, t , minus arveåret g . Derudover er der år-fødselskohorte fixed effekter, $\Delta_{i,t}$ og individ fixed effekter, Ψ_i , samt et fejllid, $\epsilon_{i,t}$.

4.2.1 Callaway og Sant'Anna (2021)

Der har dog de senere år været kritik af denne standard TWFE, når den anvendes i et analysedesign, hvor alle ikke bliver *behandlet* (i det pågældende analysedesign

⁴ Druedahl og Martinello (2022) undersøger også effekten på lønindkomst, som vi gør men finder ingen signifikante effekter. Dette kan dog skyldes flere ting, dels ser de på en helt anden tidsperiode, dels en anden aldersgruppe – kun personer under 50 år er med i deres gruppe. Derudover ser de udelukkende på de personer der modtager uventet arv.

modtager en arv) på samme tidspunkt, jf. Goodman-Bacon (2021). Goodman-Bacon (2021) viser, at en opgjort effekt fra en TWFE-model kan være stærkt fejlspecificeret, da man kan risikere at bruge personer, der allerede har modtaget arv, i kontrolgruppen. Derudover kan der opstå problemer, hvis effekten ikke er konstant over tid.⁵

Callaway og Sant'Anna foreslår, at i stedet for at estimere effekten i to trin. Først estimeres effekter for subgrupper, hvor effekten af at modtage arv findes separat for personer, der modtager arv i forskellige år, og efterfølgende aggregere dem. Således estimeres *Effekt af arv*(g, t), hvor g betegner arvekohorten, det vil sige det år en person modtager arv. *Effekt af arv*($g = 2015, t = 2016$) vil således beskrive effekten i 2016 af at modtage arv for personer, der har modtaget en arv i 2015.

Denne effekt er mulig at estimere for alle g og t , da det for hvert enkel *Effekt af arv*(g, t) gælder, at personer modtager arv i et givent kalenderår. Matematisk kan denne effekt skrives som:

$$\text{Effekt af arv}(g, t) = E[Y_t - Y_{g-1} | G_g = 1] - E[Y_t - Y_{g-1} | D_t = 0, G_g = 0]$$

Hvor Y_t er effektvariablen eksempelvis lønindkomst i periode t og Y_{g-1} er effektvariablen perioden før personer i arvekohorte g modtager arv. Forventningen til disse effektvariable regnes for gruppen $G_g = 1$ dvs. for personer, der netop modtager arv i år g , og for kontrolpersoner. D_t er en dummy for, hvorvidt en person har modtaget arv på tidspunkt t . Udtrykket ovenfor kan estimeres simpelt med en standard TWFE-regression.

I anvendelsen af metoden spiller kovariater dog formentlig en væsentlig rolle, da en arvegrupperne der mister deres forældre senere i gennemsnit er ældre. Der kontrolleres derfor for personernes fødselsår for at gøre kontrolgruppen mere sammenlignelig med de personer, der arver i et givent år. Det er med Callaway og Sant'Anna estimationen muligt at tage højde for dette ved at anvende estimatoren:

$$\text{Effekt af arv}(g, t) = E \left[\left(\frac{G_g}{E[G_g]} - \frac{\frac{p_{g,t}(X)(1 - D_t)(1 - G_g)}{1 - p_{g,t}(X)}}{E \left[\frac{p_{g,t}(X)(1 - D_t)(1 - G_g)}{1 - p_{g,t}(X)} \right]} \right) \cdot (Y_t - Y_{g-1} - m_{g,t}(X)) \right] \quad (1)$$

Hvor:

$$m_{g,t}(X) = E[Y_t - Y_{g-1} | X, D_t = 0, G_g = 0]$$

$P()$ er en sandsynlighedsfunktion, der indikerer sandsynligheden for at være i beskæftigelse givet kontrolvariable X . Estimatorenen er en såkaldt doubly robust estimator (DR) beskrevet i Sant'Anna(2020). Det er muligt at anvende simple estimater som IPW(inverse probability weighting) og OR (outcome regression), som

⁵ Nylige surveys af TWFE-problemstillingen og mulige løsninger findes i Roth mfl. (2023) og De Chaisemartin og d'Haultefoeille (2023).

udgangspunkt anvendes dog DR. Da denne har den egenskab, at såfremt enten sandsynlighedsfunktionen $P()$ eller $m_{g,t}(X)$ er korrekt specificeret er estimatoren korrekt specificeret, anvendes derimod eksempelvis IPW vil det kræve, at sandsynlighedsfunktionen skal være korrekt specificeret.

4.2.2 Sammenvægtning af effekter

Effekterne sammenvejes, når de er estimeret for hver arvekohorte, g , på alle tidspunkter, t . Dette gøres for at få resultater, der nemmere kan fortolkes i stedet for en lang række mere specifikke effekter. Eksempelvis viser resultaterne fra step 1, hvordan de personer der arver i 2015 har justeret deres arbejdsudbud i 2016, men det er af større interesse, hvordan personer i perioden i gennemsnit har justeret deres arbejdsudbud et år efter modtagen arv.

I rapporten anvendes to forskellige vægtninger, den ene estimerer en effekt relativt til arvetidspunktet, e . Det vil sige effekten af at modtage arv e år før/efter arvetidspunktet, effekten før estimeres for at tjekke, hvorvidt arvinger reagerer før de modtager arven. Den anden aggregering estimerer en gennemsnitlig effekt af at modtage arv de fem efterfølgende år.

Effekt relativt til arvetidspunktet, e :

$$\text{Effekt af arv}(e) = \sum_{g \in G} \mathbf{1}\{g + e \leq T\} P(G = g | G + e \leq T) \cdot \text{Effekt af arv}(g, g + e)$$

Hvor $T = 2020$ er det sidste år med data for arv, og dermed det sidste år, der estimeres effekter for. $P()$ er en sandsynlighedsfunktion. Med andre ord foretages et vægtet gennemsnit af effekterne e år før/efter arven modtages. Eksempelvis gælder det, at for $e = 1$ anvendes alle arvekohorterne frem til 2019, hvor effekten et år efter vægtes efter, hvor mange personer der er i hver arvekohorte.

Gennemsnitlig effekt:

$$\text{Effekt af arv} = \frac{1}{5} \sum_{e=0}^5 \text{Effekt af arv}(e)$$

Den gennemsnitlige effekt kan efterfølgende beregnes ved at tage et simpelt gennemsnit af effekterne på de forskellige eventtidspunkter.

4.3 Antagelser om parallelle trends og forventningseffekter

Når der anvendes et DiD-analysedesign er der to grundlæggende antagelser, der skal holde for at effekten er identificeret:

- Parallelle trends

En grundlæggende antagelse er, at der skal være parallelle trends for kontrolgruppen og personer der modtager arv. Det betyder, at udviklingen i eksempelvis lønindkomst for personer, der modtager arv, skal være identisk til udviklingen i lønindkomsten for

kontrolgruppen, der ikke modtager arv, i det kontrafaktiske scenarie, hvor gruppen af arvingerne ingen arv modtager. Denne antagelse skal holde betinget på kovariater. Her betinges eksempelvis på alder, da alder må formodes at være korreleret med arvetidspunkt og løn. Det vil sige, at givet personerne ingen arv havde fået skulle udviklingen i deres lønindkomst have været ens, betinget på alder. Matematisk skrives denne antagelse som:

$$E[Y_{g,t}^0 - Y_{g,g-1}^0 | X_t, G_g = 1] = E[Y_{g',t}^0 - Y_{g',g-1}^0 | X_t, D_t = 0]$$

Hvor g' indikerer de arvemodtagere, der endnu ikke har modtaget arv. Y^0 er det potentielle forventede outcome givet, at der ikke er modtaget arv.

- Arvetidspunktet er ikke forventeligt

En af antagelserne i et DiD-design er, at personer ikke må reagere før de modtager arven. Matematisk kan dette skrives som, at for $t < g$ skal det gælde:

$$E[y_t(1) - y_t(0) | d = 1] = 0$$

Hvor $d=1$ indikerer, at en person har modtaget arv, $y_t(1)$ er den potentielle effektvariabel givet en person har modtaget arv, og $y_t(0)$ er den potentielle effektvariabel givet personen ikke har modtaget arv. Dette kan være et problem i det pågældende analysedesign, da personer til en hvis grad må kunne forudse, at deres forældre snart dør og måske allerede reagerer på en forventet arv der.⁶

4.4 Beregning af marginale effekter

Den anvendte metode ser på, om og hvornår personer modtager arv, og finder derfor gennemsnitlige effekter af at modtage arv af forskellige størrelser. Det er dog meget forskelligt, hvor meget arv den enkelte arving modtager. Derfor vises i rapporten også effekten af at modtage en høj hhv. lav arv.

Effekten af at modtage høj arv kan betegnes *Effekt af arv(høj arv|høj arv)*. Ligeledes for en lav arveladning, *Effekt af arv(lav arv|lav arv)*. Effekten af at modtage høj måles altså for den gruppe, der rent faktisk modtager den høje arv, og omvendt for de personer der modtager den lave arv.

Det er interessant, hvordan effekten er af ikke blot at modtage arv, men hvordan effekten af at modtage en mindre arveladning vil være for de personer, der modtager den høje arv. Hvis denne gruppe eksempelvis får mindsket deres modtagne arv grundet en højere boafgift. Det intuitive valg ville her være at tage forskellen mellem effekterne, dette kan dog resultere i et selektion bias jf. Callaway og Sant'Anna(2024), eftersom man kan forestille sig at personer der modtager en høj arv er anderledes end personer der

⁶ Her kan forskudsarv formentlig også spille en rolle.

modtager en lav arv og derfor også vil reagere anderledes på at modtage den lave arv. Dette kan også illustreres matematisk:

$$\begin{aligned}
 & ATT(høj\ arv|høj\ arv) - ATT(lav\ arv|lav\ arv) \\
 = & \frac{ATT(høj\ arv|høj\ arv) - ATT(lav\ arv|høj\ arv)}{Kausale\ effekt} \\
 + & \frac{ATT(lav\ arv|høj\ arv) - ATT(lav\ arv|lav\ arv)}{Selektion\ bias}
 \end{aligned}$$

For at effekten er identificeret på denne måde kræver det, at personer, der modtager en høj arv ville reagere på en lav arv på samme måde som personer, der modtager en lav arv.

Dette er formentlig en ret streng antagelse når større forskelle analyseres, men hvis, der er tale om små ændringer er antagelsen, alt andet lige mindre streng. Da personer der modtager store arveladninger formentlig er forskellige fra personer, der modtager små arveladninger og også reagerer anderledes på at modtage arv end personer der modtager en lav arv ville.

Når der i kapitlet laves regneeksempler, hvor den videregivne arv mindskes som følge af ændringer i boafgiften er det små ændringerne der analyseres. Disse findes ved at skalere den samlede effekt lineært ned, så det antages at hvis en arving modtager ½ mio. kr. i stedet for en 1 mio. kr. vil effekten på arvingens arbejdsudbud være halvt så stor som effekten, hvis personen ingen arv modtog.

4.5 Regneeksempel ved ændring i arv på 1 mia. kr.

I *Dansk Økonomi, forår 2024* laves regneeksempler, hvor de beregnede effekter aggregeres sammen. Her beskrives fremgangsmåden og antagelserne bag et sådant regneeksempel.

Regneeksemplet viser, hvor meget højere arbejdsudbuddet havde været i 2020, såfremt provenuet fra boafgiften havde været højere de foregående år.

De beregnede effekter i kapitlet viser som nævnt, hvordan en arving justerer hhv. arbejdstimer og deltagelse på arbejdsmarked som følge af, at arvingenen modtager hele sin arv. Regneeksemplet tager udgangspunkt i effekten for alle arvinger i det tilfælde, hvor arvinger ikke modtager nogen arv i perioden 2015-2020.

I perioden fra 2015 til 2020 er der i alt 162.000 personer, der har modtaget arv. Arvingerne nedjusterer i gennemsnit deres beskæftigelsesfrekvens med 0,4 pct.point. Dette svarer til, at beskæftigelsen i 2020 vil være 557 fuldtidspersoner⁷ lavere som følge af arv. Samme beregning kan laves for antallet af arbejdstimer. Når effekterne summeres

⁷ Effekten svarer til at i alt 648 personer forlader beskæftigelse. Disse omregnes til fuldtidspersoner ved at tage højde for den gennemsnitlige arbejdstid for arvinger, som er 1650 timer.

sammen ses det, at arbejdsudbuddet vil være 951 personer højere i 2020, hvis personer ingen arv havde fået jf. tabel 7.

TABEL 7 REGNEEKSEMPEL AF EFFEKT AF BOAFGIFT PÅ ARBEJDSUDBUD

	Effekt pr person	Antal personer	Samlet effekt	Effekt af 1 mia. kr. mindre arv
Beskæftigelsesfrekvens	0,4 pct.point	162.000	557 personer	37 personer
Årlige arbejdstimer	7,3 timer	105.000	398 personer	26 personer
Samlet effekt	-	-	955 personer	63 personer

Anm.:

Såfremt det antages, at provenuet fra boafgiften hvert år havde været 1 mia. kr. (2024 priser) højere, gennem enten en højere boafgift eller et lavere bundfradrag vil arvingerne modtage 1 mia. kr. mindre.⁸ Eftersom arvingerne i perioden modtog godt 15 mia. kr. (2024-priser) i arv om året vil det betyde, at effekten på arbejdsudbuddet i 2020 i stedet vil være 1/15 af den aggregerede effekt. Dette vil resultere i en samlet effekt på arbejdsudbuddet på godt 60 personer mindre i 2020.

Regneeksemplet kan også anvendes som et skøn for, hvordan en ændring i boafgiften vil påvirke arbejdsudbuddet fremadrettet. Hvis det eksempelvis antages, at provenuet fra boafgiften hæves med 1 mia. kr. i 2024, vil et bud på, hvad effekten vil være fremadrettet således være 60 fuldtidspersoner om året, om end der vil gå nogle år før effekten vil være fuldt indfaset.

4.5.1 Justeret effekt

Som også beskrevet i kapitlet er dette formentlig et underkantsskøn, dels på grund af forventningseffekter, dels på grund af langsigtede effekter. Der beregnes derfor også en justeret effekt, hvor der tages højde for disse to fejlkilder.

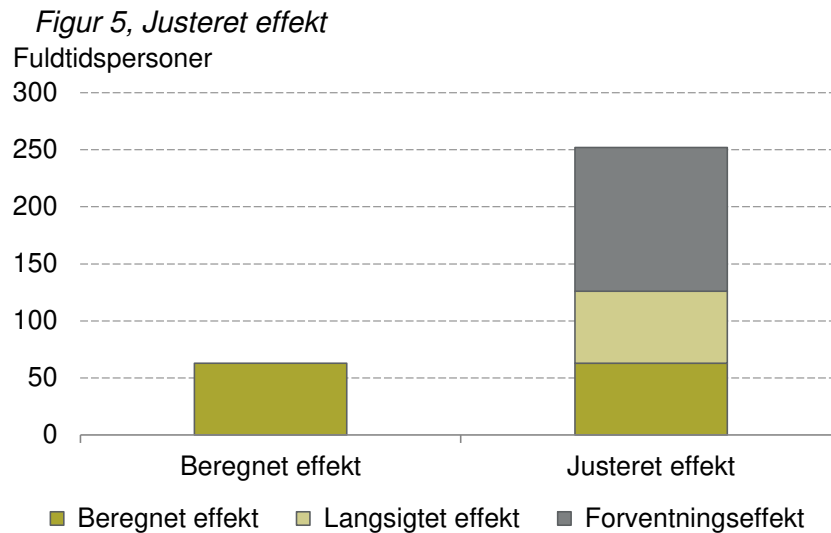
Analyserne fra kapitlet, hvor uventet arv er anvendt indikerer, at forventningseffekterne er af omtrent samme størrelse som de beregnede effekter. Kindermann mfl. (2020) finder desuden også, at forventningseffekterne er af samme størrelse som de effekter, der findes efter arven er modtaget.

I kapitlet er det udelukkende muligt at analysere effekten af arv op til fem år efter denne er modtaget, det ses dog at effekten på beskæftigelsesfrekvensen er voksende over perioden, hvorfor der formentlig også vil være en effekt på deltagelsen efter de fem år. Ling (2022) finder desuden signifikante effekter op til 10 år efter personer modtager arv. Det antages derfor også i kapitlet, at der er effekter frem til folkepensionsalderen, hvilket

⁸ Bemærk at det her antages, at der ingen effekt er på arvelader. Så arvelader antages ikke reagere på den ændrede boafgift ved eksempelvis at spare mindre op.

svarer til ca. 10 år efter arven er modtaget, da den gennemsnitlige arving i analysen ca. er 54 år.

Effekten justeres derfor op med en faktor 4 i alt. Den justerede effekt af at hæve proventuet fra boafgiften er således 250 fuldtidspersoner.

Sammenligning med personfradraget og andre indkomsteffekter

De fundne indkomsteffekter kan sammenlignes med indkomsteffekter anvendt af Finansministeriet, når de regner på andre skatter og fradrag. Her sammenlignes med personfradraget, da en ændring i personfradraget, som en ændring i boafgiften vil påvirke arbejdsudbuddet igennem en indkomsteffekt. Med de beregnede indkomstelasticiteter i dette afsnit vil en permanent stigning i bo- og gaveafgiften på 1 mia. kr. som nævnt øge arbejdsudbuddet med ca. 60 personer, hvor lidt over halvdelen af effekten kommer fra en deltagelseseffekt. Det er indkomsteffekter, som er mindre end de indkomsteffekter, som Finansministeriets anvender ved en reduktion personfradraget, som reducerer den disponible indkomst med 1 mia. kr. årlig.

Der er dog forskellige årsager til, at sådan en sammenligning skal tages med et vist forbehold. Med personfradraget får næsten alle danskerne en indkomstforøgelse, omend denne indkomstforøgelse er lille. Det gælder både overførselsmodtagere og beskæftigede. Det er altså mange danskere, som modtager et lille beløb hvert år. Når arven til sammenligning reduceres med 1 mia. kr. er det først og fremmest en gruppe der modtager arven ofte lidt ældre og de mere velstående der modtager arv som et engangsbeløb. Pengene bliver altså fordelt på væsentlig færre mennesker, som ikke er repræsentativt for den almene befolkning. Desuden er det ofte de i forvejen mere velhavende, der modtager de større arveladninger, hvorfor indkomsteffekten alt andet lige også må vurderes at være mindre for disse personer.

5 Resultater fra arbejdsudbudsanalysen

I Kapitlet om arv i *Dansk Økonomi, forår 2024* er vist resultater på både lønindkomst, beskæftigelse og arbejdstimer. På bilag A vises samme resultater i tabelform. Derudover er suppleret med yderligere disaggregerede resultater, hvor der i kapitlet hovedsageligt fokuseres på de aggregerede resultater. I det følgende forklares nærmere, hvordan uventet arv er beregnet, samt hvordan effekten på produktivitet er undersøgt og der vises også resultater for et sådant tjek.

Resultaterne i afsnittet er vist i kr., timer og pct.point, i kapitlet er alle resultaterne omregnet til pct. ved at tage udgangspunkt i arvingernes gennemsnitlige lønindkomst, arbejdstid og beskæftigelsesfrekvens i det år de arver.

5.1 Effekter på timeløn

Det er muligt at anvende timeløn som en proxy for produktivitet til at analysere, hvorvidt arvinger bliver mere eller mindre uproduktive målt ved timelønnen, når de modtager arv. Det teoretiske ophæng som også beskrevet i kapitlet er her, at personer eksempelvis vil kunne vælge et lavere lønnet job (mindre produktivitet), men som de finder mere interessant efter der har modtaget arv. Et fald i timelønnen ift. kontrolgruppen kan dog også afspejle, at arvinger er mindre aggressive til lønforhandlinger, hvorfor et fald i timelønnen ikke nødvendigvis afspejler et produktivetsfald.

I Tabel 8 er effekterne for timelønnen vist for alle, der modtager, arv over 600.000 kr. og arv under 100.000 kr. Effekterne er her vist i kr., den årlige timeløn er 260 kr. for personer, der arver i arveåret – omregnet til pct. er effekten af at modtage arv ca. 0,5 pct. Generelt er resultaterne insignifikante eller signifikante på 5 pct.-niveau om end det tyder på, at der godt kan være negative effekter af arv på timelønnen.

TABEL 8 EFFEKT AF MODTAGET ARV PÅ TIMELØN

	Alle	Over 600.000	Under 100.000
Før modtaget arv	0,00	0,17	-0,38
Efter modtaget arv	-1,55*	-2,80	-0,12
Effekter 5 år før og efter			
-5	-0,78	-1,55	-1,14
-4	-0,66	-0,98	-1,34
-3	1,30	3,77	-0,35
-2	-1,39	-3,97	-0,74
-1	1,13*	2,04*	1,04
0	-1,31**	-2,36*	0,57
1	-1,46*	-2,86*	0,48
2	-2,53**	-3,75*	-1,26
3	-1,76*	-1,72	-1,96
4	-2,22*	-3,45	-0,91
5	0,00	-2,67	2,38

Anm.: Tabellen viser effekten af modtaget arv på timelønnen for arvinger. ** angiver at effekten er signifikant forskellig fra nul på 1 pct. niveau, * angiver at effekten er signifikant forskellig fra nul på et 5 pct. niveau. Effekten er angivet i kroner. Timeløn er hhv. 260 for alle der arver.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af registerdata.

5.2 Følsomhedsanalyser

Der er lavet en række følsomhedsanalyser til analysen på arbejdsudbuddet, hvor blandt andet kontrolgruppen ændres og der anvendes flere kontrolvariable. Resultaterne fra de forskellige følsomhedsanalyser ses i tabel 9. Lønindkomsten reduceres med ca. 4.400 kr. to af følsomhedsanalyserne viser reduktioner i samme størrelsesorden, mens reduktionen er væsentlig større når arvinger modtager uventet arv. Derudover ændrer resultaterne sig også når kontrolgruppen udvides. Når kontrolgruppen udgøres af personer der ikke modtager arv er effekten større, mens effekten er mindre når kontrolgruppen udgøres af personer der mister deres forældre, men ingen arv modtager. Hvert enkelt følsomhedstjek er forklaret yderligere nedenunder.

TABEL 9 FØLSOMHEDSANALYSER

Tabellen viser resultaterne fra en række følsomhedsanalyser. Hver af de enkelte følsomhedsanalyser gennemgås nedenfor.

Følsomhedsanalyse	Resultat (kr.)
Resultat anvendt i rapporten	-4.367**
Uventet arv	-9.554
Kontrolgruppen modtager ikke arv	-6.122**
Afdøde efterlader ikke arv	-2.546
Ægtefæller	1.662
Længstlevende ægtefælle	-4.477**
Uden selvstændige	-4.436**

Anm.: Tabellen viser de gennemsnitlige effekter fra en række følsomhedsanalyser. Resultaterne er angivet i kr. i rapporten er disse omregnet til pct. ved at justere med den arvingernes gennemsnitlige løn det år de modtager arv. ** angiver at p-værdien er mindre end 0,01. * angiver en p-værdi mindre end 0,05.

Uventet arv

Der er foretaget en beregning, hvor der kun indgår personer, der modtager arv på baggrund af forældrenes uventede død. Definitionen af uventet/pludselig død følger den anvendte i Druedahl og Martinello (2022) og Andersen mfl. (2011). Det indbefatter eksempelvis død pga. pludselig hjertestop og lignende. Specifikt er det dødsårsagerne, der anvendes til at klassificere et uventet dødsfald.

Der er større effekter af at modtage uventet arv end en gennemsnitlig arv, dog er usikkerheden forbundet med beregningerne store. Dette skyldes, at der ikke er særlig mange, hvor dødsårsagen defineres som uventet dødsfald.⁹ De større negative effekter på arbejdsudbuddet kan også afspejle, at personer, der mister en forælder pludseligt i højere grad, bliver sygemeldt grundet sorg. Men de kan også være udtryk for, at arvingerne i mindre grad har justeret arbejdsudbud før modtagelsen af arven set i forhold til personer, som modtager en gennemsnitlig arv.

Kontrolgruppen modtager ikke arv

Der er foretaget en beregning, hvor kontrolgruppen består af personer, som ikke modtager arv. Denne beregning kræver dog, at der kontrolleres for flere baggrundskarakteristika end blot alder, da personer der ingen arv modtager formentlig er forskellige i en række andre dimensioner, hvoraf nogle er observerbare som eksempelvis uddannelse, indkomst, forældres indkomst etc.

Der er foretaget en beregning, hvor alle personer, der ikke har modtaget en arv i perioden 2015 til 2021 anvendes som kontrolpersoner til personer, der modtager arv i disse år. Der kontrolleres på køn, uddannelse, herkomst, fødselsår, civilstatus, forældres uddannelse, nettoformue opdelt på percentiler, antal børn, region, mors alder, fars alder,

⁹ I perioden 2015-21 er der i alt 6.480 personer, der arver efter en pludselig afgang forældre.

mors nettoformue og fars netto formue. Der er generelt større effekter, når personer som ikke modtager arv anvendes som kontrolgruppen.

Afdøde efterlader ikke arv

Der er også foretaget en beregning, hvor kontrolgruppen består af børnene til en afdød, som ikke efterlader arv. Boet udlægges i de tilfælde, hvor der intet er at arve, arvinger ikke ønsker at arve eller der kun er nok til at dække omkostninger til begravelse etc. Der kan være en række fordele ved at kontrolgruppen udgøres af børn til afdøde, som ikke efterlader arv. For eksempel må disse personer i højere grad end personer der inden arv modtager formodes at være samme sted i deres livscyklus, som personer der arver.

Dog kan man forestille sig, at disse personer er forskellige fra personer der arver på diverse uobserverbare faktorer, som der ikke kontrolleres for. Da de pr. definition eksempelvis vil have mindre formuende forældre. Der kontrolleres i tjekket med samme kontrolvariable som beregningen, hvor personer ikke efterlader arv.

Ægtefælle modtager arv

Det er sandsynligt, at en person vil reagere, såfremt deres ægtefælle modtager arv. Hvis de eksempelvis har fælles formue, hvorfor der også vil være en indkomsteffekt for ægtefællen. I beregningen er personer, hvis ægtefæller modtager arv anvendt i estimationen. Der findes umiddelbart ingen effekt på arvingernes ægtefælle arbejdsudbud.

Kun arv fra længst levende forældre:

Personerne i datasættet kan modtage arv når enten deres far eller mor dør. De modtager dog kun arv når deres første forældre dør, såfremt boet skiftes. Selvom det observeres, hvorvidt boet er skiftet og børn ifølge arveloven er berettiget til en hvis del af arven. Kan arveladeren testamentere langt størstedelen til sin ægtefælle. Her er lavet en beregning på et datasæt, hvor det udelukkende er de personer, der modtager arv fra deres sidste forældre, der er medtaget. Der ses ikke mærkbare forskelle.

Fjerner alle selvstændige:

Selvstændiges indkomst observeres sjældent som lønindkomst. Her kommer indkomsten i højere grad fra virksomhedsoverskud. Dette kan drive noget af faldet i lønindkomst, da der kan være flere, der bliver selvstændige som følge af modtaget arv.¹⁰ Der er derfor lavet et tjek hvor alle personer, der er selvstændige i blot en periode i samplet, fjernes. Der er stort set ingen forskel i estimationerne med og uden selvstændige.

¹⁰ Sandsynligheden for at være selvstændig stiger med omkring 0,05 pct.point, svarende til 1,1 pct.. som følge af at modtage arv. Resultaterne er dog insignifikante for alle personer der arver, men signifikante for personer, der modtager en høj arv.

Bilag

A Resultater

I tabellerne er vist resultater for lønindkomst, beskæftigelse og arbejdstimer som følge af at modtage. Effekterne er vist både for modtagelse af arv generelt, arv over 600.000 kr., arv under 100.000 kr., og uventet arv. Desuden er resultaterne dekomponeret i aldersgrupper og køn. Resultaterne er vist i hhv. kr., pct.point og årlige timer. I kapitlet er disse omregnet til pct. ved at normalisere med den gennemsnitlige årlige lønindkomst, beskæftigelsesfrekvens hhv. årlige arbejdstimer. Samme normalisering er mulig at anvende for nedenstående resultater.

Lønindkomst

TABEL 10 EFFEKT AF MODTAGET ARV PÅ LØNINDKOMST, ALLE

	Alle	Under 45	45-55	55-60	60+	Mænd	Kvinder
Før modtaget arv	-155	-136	84	-296	116	-393	-241
Efter modtaget arv	-4367**	-3302	-4768**	-2373	-3568*	-6201**	-3023
Effekter 5 år før og efter							
-5	-538	985	-2117	465	-921	-754	-344
-4	-506	-349	-683	-2339	1021	-2090	32
-3	-715	-354	-524	-1361	-661	-136	-1164
-2	100	817	-311	167	614	-270	-182
-1	656	783	1480	-2078	1834	51	1134**
0	-2813**	-4210**	-2904**	-1750	-2336	-3376**	-2347**
1	-5199**	-7198**	-4601**	-3366*	-5227**	-7092**	-3861**
2	-5479**	-6717**	-5023**	-1361	-6087**	-8268**	-3442**
3	-4017**	-3838	-4915**	-333	-3894	-4948	-3504**
4	-5329**	-2777	-5298*	-3245	-3440	-8844**	-3160*
5	-3368*	4927	-5865	-4184	-421	-4678	-1823

Anm.: Tabellen viser effekten af modtaget arv på lønindkomst for alle, der modtager en arv. ** angiver at effekten er signifikant forskellig fra nul på 1 pct. niveau, * angiver at effekten er signifikant forskellig fra nul på et 5 pct. niveau.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af registerdata.

TABEL 11 EFFEKT AF MODTAGET ARV PÅ LØNINDKOMST, OVER 600.000 KR.

	Alle	Under 45	45-55	55-60	60+	Mænd	Kvinder
Før modtaget arv	-280	-125	-539	-623	304	-963	-200
Efter modtaget arv	-12887**	-11290	-11031**	-6423	-13177**	-13563**	-8770**
Effekter 5 år før og efter							
-5	-942	-2146	-5408	568	701	-2050	-266
-4	-744	3164	-3115	1630	430	-2110	-34
-3	-1943	-2755	592	-9248	-2395	-4641	-1051
-2	-44	179	-1160	1020	1518	-2111	-341
-1	1044	-2009	2964	-6186	2238	2804	650
0	-5440**	-9246**	-7048**	-2740	-3440	-7549**	-4303**
1	-11568**	-15873**	-11605**	-9157*	-10084**	-13207**	-9444**
2	-14058**	-21543**	-12709**	-7431	-14021**	-16198**	-9907**
3	-14769**	-15694*	-10664*	-10064	-15911**	-17196**	-9333**
4	-16813**	-13451	-8943	-2806	-21428**	-15867*	-10100**
5	-14674**	8067	-15220	-6339	-14180	-11361	-9534

Anm.: Tabellen viser effekten af modtaget arv på lønindkomst for arvinger, der modtager en arv over 600.000 kr. ** angiver at effekten er signifikant forskellig fra nul på 1 pct. niveau, * angiver at effekten er signifikant forskellig fra nul på et 5 pct. niveau.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af registerdata.

TABEL 12 EFFEKT AF MODTAGET ARV PÅ LØNINDKOMST, UNDER 100.000 KR.

	Alle	Under 45	45-55	55-60	60+	Mænd	Kvinder
Før modtaget arv	-125	46	811	-1015	-15	-645	143
Efter modtaget arv	784	2415	241	1952	2691	-1019	-294
Effekter 5 år før og efter							
-5	-24	2029	-417	1041	-3155	-769	-652
-4	-2858	1478	1747	-14944	36	-7333	-215
-3	261	1026	-758	4832	-401	1399	-949
-2	-306	1195	750	-506	-1025	-279	227
-1	922	612	188	-1039	3711	-656	794
0	-327	-940	904	-168	-231	771	-1628*
1	-205	-2749	1392	502	247	850	-887
2	363	-1423	437	5864	748	-1187	-88
3	2746	789	-301	11640	1083	6784	-1509
4	-2991	2409	-4702	-4742	2469	-8758	-1925
5	5119	16406	3717	-1382	11828	-4581	4272

Anm.: Tabellen viser effekten af modtaget arv på lønindkomst for arvinger, der modtager en arv under 100.000 kr. ** angiver at effekten er signifikant forskellig fra nul på 1 pct. niveau, * angiver at effekten er signifikant forskellig fra nul på et 5 pct. niveau.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af registerdata.

Beskæftigelse

TABEL 13 EFFEKT AF MODTAGET ARV PÅ BESKÆFTIGELSE, ALLE (PCT.POINT)

	Alle	Under 45	45-55	55-60	60+	Mænd	Kvinder
Før modtaget arv	-0,016	0,128	0,000	-0,062	-0,036	-0,020	-0,010
Efter modtaget arv	-0,394**	-0,565	-0,362	-0,263	-0,371	-0,580*	-0,220
Effekter 5 år før og efter							
-5	-0,15	0,271	0,038	-0,498	-0,085	-0,050	-0,260
-4	-0,076	0,617	-0,291	0,055	-0,138	-0,280	0,150
-3	-0,039	-0,24	-0,101	0,027	0,004	-0,040	-0,030
-2	0,093	0,629	0,11	-0,184	0,162	0,120	0,070
-1	0,05	-0,403	0,087	0,228	0,121	0,040	0,050
0	-0,136*	-0,194	-0,006	-0,118	-0,11	-0,250**	-0,020
1	-0,399**	-1,115**	-0,32	-0,155	-0,389*	-0,510**	-0,30*
2	-0,379**	-0,842	-0,088	-0,221	-0,475*	-0,490**	-0,280
3	-0,348*	-0,991	-0,004	-0,267	-0,386	-0,50*	-0,20
4	-0,418	-0,109	-0,23	-0,097	-0,623	-0,780**	-0,060
5	-0,682*	-0,138	-1,522*	-0,719	-0,246	-0,970*	-0,480

Anm.: Tabellen viser effekten af modtaget arv på beskæftigelse for alle, der modtager en arv. ** angiver at effekten er signifikant forskellig fra nul på 1 pct. niveau, * angiver at effekten er signifikant forskellig fra nul på et 5 pct. niveau.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af registerdata.

TABEL 14 EFFEKT AF MODTAGET ARV PÅ BESKÆFTIGELSE, UNDER 100.000 KR.

	Alle	Under 45	45-55	55-60	60+	Mænd	Kvinder
Før modtaget arv	-0,108	-0,025	-0,063	-0,204	-0,116	-0,130	-0,100
Efter modtaget arv	0,196	-0,499	0,323	-0,194	0,704	-0,160	0,450
Effekter 5 år før og efter							
-5	-0,196	0,313	-0,056	-0,859	-0,066	0,030	-0,480
-4	-0,05	1,183	0,194	-0,285	-0,31	-0,430	0,300
-3	-0,05	-0,539	-0,127	0,556	-0,042	-0,060	-0,010
-2	0,05	0,474	0,376	-0,396	-0,067	0,000	0,0500
-1	0,026	-0,669	-0,388	0,32	0,382	0,150	-0,100
0	0,027	0,12	0,546	-0,45	-0,002	-0,220	0,290
1	0,018	-0,549	0,256	-0,275	0,294	-0,230	0,260
2	0,321	-0,198	0,79	-0,009	0,516	0,020	0,480
3	0,185	-1,479	0,528	-0,671	1,125	0,140	0,060
4	0,276	-0,614	0,484	0,146	0,584	-0,270	0,670
5	0,348	-0,278	-0,669	0,094	1,704	-0,390	0,910

Anm.: Tabellen viser effekten af modtaget arv på beskæftigelse for arvinger, der modtager en arv under 100.000 kr. ** angiver at effekten er signifikant forskellig fra nul på 1 pct. niveau, * angiver at effekten er signifikant forskellig fra nul på et 5 pct. niveau.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af registerdata.

TABEL 15 EFFEKT AF MODTAGET ARV PÅ BESKÆFTIGELSE, OVER 600.000 KR.

	Alle	Under 45	45-55	55-60	60+	Mænd	Kvinder
Før modtaget arv	-0,013	0,176	0,05	-0,167	-0,023	-0,050	0,020
Efter modtaget arv	-1,513**	-2,155*	-1,159*	-0,158	-2,248**	-1,620**	-1,400**
Effekter 5 år før og efter							
-5	0,091	0,665	0,186	-0,254	0,165	0,240	-0,080
-4	-0,147	-0,496	-0,307	0,156	0,029	-0,200	-0,130
-3	0,012	0,579	0,117	-0,202	-0,195	-0,090	0,190
-2	-0,031	0,822	0,028	-0,116	-0,154	0,050	0,010
-1	0,12	-0,657	0,436	0,301	0,197	-0,140	0,280
0	-0,231	-0,563	-0,215	-0,165	-0,214	-0,250	-0,300
1	-1,044**	-2,566**	-1,229**	-0,435	-0,967**	-0,980**	-1,130**
2	-1,556**	-2,753*	-1,236*	-0,247	-2,257**	-1,650**	-1,390**
3	-1,914**	-2,184*	-0,852	-0,415	-3,262**	-2,390**	-1,390**
4	-2,09**	-2,559	-1,065	0,436	-3,678**	-2,540**	-1,520*
5	-2,241**	-2,305	-2,355	-0,122	-3,112*	-1,940*	-2,650**

Anm.: Tabellen viser effekten af modtaget arv på beskæftigelse for arvinger, der modtager en arv over 600.000 kr. ** angiver at effekten er signifikant forskellig fra nul på 1 pct. niveau, * angiver at effekten er signifikant forskellig fra nul på et 5 pct. niveau.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af registerdata.

Arbejdstimer

TABEL 16 EFFEKT AF MODTAGET ARV PÅ ARBEJDS TIMER, ALLE

	Alle	Under 45	45-55	55-60	60+	Mænd	Kvinder
Før modtaget arv	-0,1	0,36	-0,31	0,1	-0,48	-0,53	-0,28
Efter modtaget arv	-7,26**	-12,23	-4,57	-4,39	-7,87	-9,64**	-8,47**
Effekter 5 år før og efter							
-5	2,42	6,33	0,24	5,91	1,63	-0,83	3,48
-4	-0,15	-7,98	-0,88	-0,9	2,79	-1,76	-0,32
-3	-0,82	3,81	-2,69	-0,03	0,49	-0,82	-2,42
-2	-0,1	-2,75	0,17	1,39	-1,78	-0,28	2,82
-1	0,94	-1,58	2,82	-0,32	0,9	1,43	0,20
0	-4,54**	-9,67**	-7,78**	-2,79	-0,21	-5,76**	-6,81**
1	-8,98**	-23,3**	-7,7**	-7,4*	-4,29	-8,71**	-13,17**
2	-6,93**	-15,01*	-5,73	-5,36	-5,33	-8,48**	-10,58**
3	-7,54**	-7,14*	-6,23	-5,39	-8,45	-10,25**	-10,34**
4	-7,55*	-4,91	-1,03	-7,77	-11,13	-13,74**	-8,53
5	-8,02	-13,34	1,03	2,38	-17,78	-10,86	-1,37

Anm.: Tabellen viser effekten af modtaget arv på arbejdstimer for alle, der modtager en arv. ** angiver at effekten er signifikant forskellig fra nul på 1 pct. niveau, * angiver at effekten er signifikant forskellig fra nul på 5 pct. niveau.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af registerdata.

TABEL 17 EFFEKT AF MODTAGET ARV PÅ ARBEJDESTIMER, UNDER 100.000 KR.

	Alle	Under 45	45-55	55-60	60+	Mænd	Kvinder
Før modtaget arv	1,27	0,95	2,41	1,41	0,37	0,62	2,97*
Efter modtaget arv	-1,01	-7,37	4,93	1,49	-5,32	9,30	-9,27
Effekter 5 år før og efter							
-5	5,34	4,54	2,32	9,09	2,51	3,85	4,87
-4	-3,31	-8,87	-4,1	-6,24	4,25	-4,46	-1,55
-3	3,06	14,11	6,9	2,01	1,12	2,93	0,28
-2	0,14	-12,5	1,32	1,01	0,4	4,74	2,12
-1	-0,44	0,21	0,99	-3,14	0	2,01	1,66
0	-3,2	-12,81	-0,23	-5,57	-0,15	0,23	-8,47
1	-1,51	-24,39*	3,83	-1,22	3,45	8,63	-7,33
2	0,57	-14,02	5,06	4,49	-1,14	10,01	-8,83
3	-0,64	3,05	0,18	2,06	-7,37	9,76	-7,16
4	-2,3	-8,96	16,67	-8,11	-10,51	2,75	-9,97
5	1,04	12,89	4,09	17,31	-16,18	24,41	-13,87

Anm.: Tabellen viser effekten af modtaget arv på arbejdstimer for arvinger, der modtager en arv under 100.000 kr. ** angiver at effekten er signifikant forskellig fra nul på 1 pct. niveau, * angiver at effekten er signifikant forskellig fra nul på et 5 pct. niveau.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af registerdata.

TABEL 18 EFFEKT AF MODTAGET ARV PÅ ARBEJDESTIMER, OVER 600.000 KR.

	Alle	Under 45	45-55	55-60	60+	Mænd	Kvinder
Før modtaget arv	-0,47	1,59	-2,42	0,99	-1,46	-0,79	-2,49
Efter modtaget arv	-17,29**	-56,89	-9,82	-7,07	-19,54*	-26,24**	-20,27**
Effekter 5 år før og efter							
-5	1,25	-2,51	2,67	9,26	-0,91	-2,06	-2,16
-4	-2,97	-10,43	-5,71	-2,37	-0,21	-5,82	-0,28
-3	-2,39	0,65	-7,79	-2,15	3,52	-5,11	-4,10
-2	-1,57	-2,54	-0,13	3,6	-6,29	-6,85	2,40
-1	0,28	-0,14	2,74	-1,97	1,89	2,32	-4,08
0	-6,4**	-18,16	-13,53	3,21*	-2,57	-6,29*	-10,63**
1	-19,31**	-54,12	-18,42	-19,74**	-10,04	-25,26**	-27,15**
2	-18,44**	-57,91	-15,1	-21,75*	-11,67	-28,78**	-21,75**
3	-15,29**	-51,88	-11,77	-12,45	-12,29	-27,26**	-21,40**
4	-22,22**	-52,94	-10,77	2,33	-38,67*	-30,75**	-23,02*
5	-22,09*	-106,36	10,67	5,98	-42,03*	-39,12*	-17,71

Anm.: Tabellen viser effekten af modtaget arv på arbejdstimer for arvinger, der modtager en arv over 600.000 kr. ** angiver at effekten er signifikant forskellig fra nul på 1 pct. niveau, * angiver at effekten er signifikant forskellig fra nul på et 5 pct. niveau.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af registerdata.